

ባለፉት ሁለት ዓመታት በኦሮሚያ 94 ሰዎች
በመንግሥት ኃይሎች እና በታጣቂዎች
መገደላቸውን ኢሰመኮ አስታወቀ

GETTY IMAGES

23 የካቲት 2024

የኢትዮጵያ ሰብዓዊ መብቶች ኮሚሽን (ኢሰመኮ) በኦሮሚያ ክልል ባለፉት ሁለት ዓመታት 94 ሰዎች በመንግሥት የፀጥታ ኃይሎች እና በታጣቂዎች ከሕግ ውጭ መገደላቸውን አስታወቀ።

ኮሚሽኑ ባለፉት ዓመታት በኦሮሚያ ክልል የተለያዩ አካባቢዎች በመንግሥት እና በታጣቂ ላይሎች መካከል እየተካሄደ ባለው ግጭት እና በሚፈጸሙ ጥቃቶች ሰላማዊ ሰዎች ስለባ መሆናቸውን አመልክቷል።

በዚህም ሁለቱም ወገኖች ነዋሪዎችን ሌላኛውን ወገን በመደገፍ እና አባል በመሆን እንደሚከሱ እና በዚህም ሳቢያ ያለ ሕግ ሰላማዊ ሰዎች ላይ ጥቃት በመፈጸም ግድያዎችን መፈጸማቸውን በአሃዝ አስደግፎ ደፋ አድርጓል።

ኮሚሽኑ ደህን የገለጸው በክልሉ በመንግሥት የፀጥታ ኃይሎች እና በታጣቂዎች የተፈጸሙ የሰብዓዊ መብት ጥሰቶችን በተመለከተ ዛሬ አርብ የካቲት 15/2016 ዓ.ም. ደፋ ባደረገው ሪፖርት ነው።

ኮሚሽኑ ከመስከረም 1/2014 እስከ ጥቅምት 30/2016 ዓ.ም. ባሉት ሁለት ዓመታት በኦሮሚያ ክልል ዘጠኝ ዞኖች የተጋጩ ቤተሰቦችን ጨምሮ 158 ሰዎችን በማነጋገር ያሰባሰበውን ግኝት ነው ደፋ ያደረገው።

በኮሚሽኑ ሪፖርት በተጠቀሱት ሁለት ዓመታት በመንግስት የፀጥታ አካላት እና በታጣቂዎች ከሕግ ውጭ የተፈጸሙ ግድያዎችን በዝርዝር አስፍሯል።

በሪፖርቱ መሠረት ባለፉት ሁለት ዓመታት 52 ግለሰቦች በመከላከያ ሠራዊት እና በቀድሞው የኦሮሚያ ክልል ልዩ ኃይል አባላት ከሕግ ውጭ ተገድለዋል።

የመንግሥት የፀጥታ ኃይሎች ግድያዎቹን የፈጸሙት “ለታጣቂ ቡድኖች መረጃ እና ሎጂስቲክስ ታቀርባላቸው፣ የቡድኑ አባል ናቸው” በሚል ምክንያት መሆኑን በኢሰመኮ ሪፖርት ላይ ሰፍሯል።

በመንግሥት እና
በኦሮሞ ነጻነት
ሠራዊት መካከል
ሦስተኛ ዙር ድርድር...

12 ታህሳስ 2023

በአማራ፣ በኦሮሚያ
እና በቤኒሻንጉል
ክልሎች በጥቅምት
እና በኅዳር በርካታ...

6 ታህሳስ 2023

በምዕራብ ኦሮሚያ
ዘጠኝ ምዕመናን
ከቤተ ክርስቲያን
በታጣቂዎች...

1 ታህሳስ 2023

ከዚህ በተጨማሪም በተለምዶ “ኦነግ ሸኔ” የሚባለው የኦሮሞ ነጻነት ጦር “ለመንግሥት መረጃ ትሰጣለችሁ፣ የቤተሰብ አባላችሁ በመንግሥት የፀጥታ ኃይል ውስጥ እያገለገለ ነው ወይም ለአኛ ድጋፍ አላደረጋችሁም” በሚል ምክንያት ሲቪል ሰዎች ላይ ጥቃት መፈጸሙን ኢሰመኮ አስታውቋል።

በተመሳሳይ ኢ-መደበኛ የአማራ ታጣቂዎች “ከአማራ ክልል ጋር በሚዋሰኑ የኦሮሚያ ክልል አካባቢዎች ነዋሪዎችን ‘በኦነግ ሸኔነት በመፈረጃ’ ሲቪል ሰዎች ላይ የሞት እና የአካል ጉዳት እንደሚፈጸም ኮሚሽኑ አክሏል።

በኢሰመኮ ሪፖርት መሰረት “ኢ-መደበኛ የአማራ ታጣቂዎች” ባለፉት ሁለት ዓመታት በኦሮሚያ ክልል 29 ሰዎችን ገድለዋል። በተጨማሪም መንግሥት ኦነግ ሸኔ የሚለው የኦሮሞ ነጻነት ሠራዊት ደግሞ 13 ሰዎች ላይ ግድያ መፈጸሙን ከሪፖርቱ መረዳት ተችሏል።

ከግድያ እና ከአካል ጉዳት በተጨማሪ እንታ እና አስገድዶ መሰወር በክልሉ ነዋሪዎች ላይ መድረሱን መንግሥታዊው የሰብዓዊ መብት ተሟጋች ተቋም አስታውቋል። ነዋሪዎች ከመኖሪያ ቀያቸው መፈነቀላቸውንም ኮሚሽኑ አክሏል።

ኮሚሽኑ በሪፖርቱ በግጭት ተሳታፊ የሆኑ ሁሉም አካላት፣ “ያለምንም ቅድመ ሁኔታ ተኩስ አቁም በማድረግ ለግጭቱ ሰላማዊ መፍትሔ ለማፈላለግ በቁርጠኝነት እንዲሰሩ” ጠይቋል።

በታጣቂው ቡድን እና በመንግሥት መካከል በታንዛኒያ ውስጥ በሁለት ዙር የሰላም ንግግር የተደረገ ቢሆንም፣ ሰላም የሚያወርድ ስምምነት ላይ ባለመደረሱ አሁንም ግጭቶች እየተካሄዱ መሆናቸው ይዘገባል።

ኢሰመኮ የፌዴራል መንግሥት የሰብዓዊ መብቶች እና የሰብዓዊነት ሕጎች ጥሰት የፈጸሙ እና ያስፈጸሙ ኃላፊዎች ላይ የወንጀል ምርመራ እና የክስ ሂደት እንዲጀመር ጥሪ አቅርቧል።

በተጨማሪ “በግጭቱ በሰው ሕይወት፣ በአካል፣ በሥነ ልቦና እና በንብረት ላይ የደረሰውን ጉዳት በማጣራት ተጎጂዎች እንዲካሱ” ኮሚሽኑ ጠይቋል።

ባለፉት አምስት ዓመታት በተለያዩ የኦሮሚያ ክፍሎች ውስጥ የሚንቀሳቀሰው፣ መንግሥት በሽብር ቡድንነት የፈረጀው እና ‘ሸኔ’ የሚለው የኦሮሞ ነጻነት ሠራዊት ታጣቂዎች ከክልሉ እና ከፌዴራል መንግሥት ሠራዊት ጋር ግጭቶች ሲያደርጉ ቆይተዋል።

በዚህም ላይ በመቶዎች የሚቆጠሩ ሰዎች መገደላቸው በተለያዩ ጊዜያት የተዘገበ ሲሆን፣ ከፍተኛ ቁጥር ያላቸው ነዋሪዎች ደግሞ ቤት ንብረታቸውን ከማጣታቸው ባሻገር ለመፈናቀል መዳረጋቸው ይታወቃል።

ተያያዥ ርዕሶች

ኢትዮጵያ

የኦሮሞ ነጻ አውጪ ግንባት

ኦሮሚያ ክልል

የኦሮሞ ህዝብ

ሰብአዊ መብቶች

እንዳያመልጥዎ

የመከላከያ እና የፖሊስ አዛዦች ከአማራ ተወላጆች ጋር ባደረጉት ስብሰባ ምን ምን ጉዳዮች ተነሱ?

21 ሰኔ 2024

ለጤናችን እጅግ አስፈላጊ የሆነውን እንቅልፍ የምናጣው ለምንድን ነው? መፍትሄስ አለው?

22 ሰኔ 2024

ሕዝባዊ እምቢተኝነትን ያቀጣጠለው የኬንያ አዲሱ ትውልድ

22 ሰኔ 2024